

Odstrčený

POHOŘSKÝ OBRAZ.

NAPSAL K. V. RAIS.

Na bílé lavičce před kamny se děla ženština a nohou kolébala; slyšela, že někdo vešel, vstala a obrátila se.

Přivřela oči, jakoby hosté ne poznávala, a malinko se usmávlí, pravila:

"I vítám tě, Marijáne, to jsou k nám hosté — pozdrav nás Pánbůh!" a podávala mu ruku.

"Co pak jste sama doma, Barčo?" ptal se.

"Sama, pojed' dál a sedni si. Tuhle spravuju a kolibu, máme těch hadrů rozedřených až hrůza; všichni jsou v poli, máme toho trochu ležet." Mluvila suchým, skoro drsným hlasem a líce zůstala jí mdlá, bez výrazu, jako spálá.

Byla jistě už přes třicet, vysoká, slabá, vrásčitá, blbě, lesklé pleť; zubů scházela jí dozajista polovice. Světlé ruce, trochu přízlouhlé vlasy měla v polovici rozčesané a svázané kartonovým šátkem.

Oděna byla v kartonku a lehkou halenku, na bosých nohách měla kožené střevíce rozehoděné.

"No sedni si, sedni — co pak nám to neseš?" ptala se stále tak chladně a zase sedla kpráci.

"I to je má kočka a hrdlička," odpověděl a postavil košik na červenou lavič před oknem, usedl vedle.

Ve velké, světlé světnici s trámovým, postříkaným stropem byla podlaha jenom od polovice, ostatní pokrývaly velké, již oblé dlahy. V levo ode dveří stála zelenavá kachlová kamna s ehlebovou pecí vyplňující skoro čtvrt světnice; dále podél stěny byly dvě červené postele s vystlanými kanafasovými peřinami, modře, bíle a červeně pruhořovanými, v průčelí od postele až do rohu stála červená lavička, před ní v rohu velký, nebarevný trnožový stůl, pod ním těžké židle se srdečovými lenochoy, v pravo ode dveří hodiny s trubkicemi až na zem a červená vysoká police. Na hoře na pravé stěně a v průčelí byly rohantiny s malovanými velkýmými misami, s řadou talířů, hrnečků a s několika dřevěnými, okrášlenými bílými květy a rozestřenou orlicí uprostřed.

"Co pak u vás pořád děláte?" ptala se Barča.

"Taky v poli," usmál se a hleděl se stěny na stěnu.

"Jste všichni zdraví?"

"I tak to ujde, jenom mně to nějak neslouží."

Zas bylo chvíli ticho.

Mariján díval se na polici a prohlížel si hrníček za hrníčkem; utkvěl i na dřevěných hodinách, na peci, a níž ustláno bylo nízké lůžko, až i na červeném hojtáku s hůlkovitým roubením. Vzpomněl si, že u nich doma mají podobnou kolébku, ještě tu "se zahrádkou", v níž houpával. "Zahrádka" říkával tomu roubení, jež dětskou mysl upomínalo na plot.

"Něco vzkazují našim?" šije ptala se Barča.

"I jen jsem tak vyšel," přejel si spoecné vlasy.

Upřela naň dlouhý pohled.

"Tak trochu, na průstvu — Kačka zvala."

Pohled její, stále ehladný, trochu oživěl.

"Už jsem taky starý — tak jsem si myslel —" vysvětloval.

Prohlédla si jej od hlavy k patě a znova zadívala se mu do červené tváře.

"I jsi pořád stejný — to já bych tuhle mohla říct," a známo se smutně usmála.

Mariján přivřel oči a usmál se též.

"I jděte — vždyť ještě ani ne-hospodaříte," a smál se nahlas.

"Proto!" — pronesla nevrle a trpec — "já beztoho dřív umfu."

"Kde pak byste uměla, Barčo," a ústa máje otevřena, díval se po stropě.

Kočka i hrdlice začaly se v košíku vrtět; otevřel víko, pohladil je a zavřel zas.

"Nepovídej, žeš pro nie nepříšel," začala opět, ale hlavy od práce neodvrátila.

Mariján přisedl a mlčel.

"Něco vzkázali, víd' — mně to přec můžeš říct!" Poslední slova byla velmi trpka.

"I jen tak, Barčo — už jsem starý a můžu umřít, ehei je pro-

slavit! A ty děti! Tohle ještě kolíbám, ale tam ty dvě nie dobrě ho neuslyší — jen ty lamentačie a hubování. Kolikrát si myslívám, jak se ty děti na mámu a tátu diví — mnoho lásky v nich asi nebude. Žádnou radost z nich nemá, a kdybych měla, hned se mi zkaží. Panimáma je divná, dělá, jakoby byla děti neměla."

"Vida, Kačka, vida!" myslil si. "Inu, je taková dlouhá, zamračená — ale kde se tohle naučila! Tak se chechtávala, až se ohýbala."

"To ti povídám, Marijáne, ne abys něco vybleptala, to bys mi teprva připravil zlé chvíle. To se tak lidí zmůže lakota, že snad ani sami nevědí jak. Mají ty dvě holky a chtějí, aby měly hodně, Lojzík taky aby měl hodně. Nebožtík náš tatínek byl tuze rozumpř a říkával mi: Barčo, dej si s tím Látochlebovým pokoj, radím ti dobře, budeš tam mít zle, máme málo na jejich živnost, budete tam jako přílepek! Ale já si myslím: I, když tam bude Lojzík se mnou, však ono to nějaké bude, třeba si pantáta s panimámou hospodaříli. Teď už dávno vídím, že nebožtík tatínek měl pravdu — a tak mi s maminkou odešli, že si člověk ke všemu nemá ani konfu postěžovat, bratr a sestra by se spíš vysmáli."

Mariján došoural se opět k lavičce a usedl.

"Ráda bych hodně dělala, ale mám pořád s těmi dětmi starosti, proto nemůžu tuze pomoct, a to je taky chyba. Nevím, jak to všechno bude."

"Jojo, jojo, u nás to je taky — tak s Málkou!" přisvědčoval.

"Vždyť já vím; jen ať dá pozor, aby jí nebylo tak jako mně, taky k Pejehům nemá, co by chtěla. Ale tam mají jenom toho syna, snad to bude jinak," klidně odpověděla šije.

"Málka je celá divoká."

"Kdyby měla rozum, nepospíchala by z domu."

"Povídala už, že se utopí —" a díval se ustrašeně.

"Holka hříšná! Kdybych to řekla já nebo ty — ale ona! Co pak zkusila? Ale já si konečně myslím, že to už tak musí být — a přec jen mám ty děti!"

Mariján seděl schlípen a nehty zatínil do kolen.

"Ať se podívá na tebe, co pak ty jsi jakživ na světě měl? Kolikrát, když mi bylo nejhůr, vzpomněla jsem si: I tamhle Mariján se má ještě hůr — nemá vlastně nikoho, já mám aspoň děti, ať je to už tak nebo tak. Žádný ode mne slova zlého neuslyší, to jsem dnes tobě, Marijáne, povídala! Zrovna než jsi přišel, jsem na to všechno myslela; ale jestli to povíš" a s Barčou tvář. divavšiel se na Marijána, bylo patrné, že si uhladá hospodyně myslí, proč to vlastně právě jemu povídala!

"Nebojte se nie, Barčo, nie se nebojte!" hovořil rychle.

"Víš, povídala jsem ti to, proto-ly jsi tomu zvykl od malíčka a už to ani necítíš. Ale po všem té takhle hnát nemuseli!"

"I když to má být na živnosti — jak pak až umřu!" zakvílel zoufale.

"Bodejť, bodejť — neměli by ani na funus! Bože, Bože, to jsou lidé! Tolik jsi se jim nadřel — a vždyť jsi ještě živ!" a Barča se musela smát.

Mariján chvíli nepokojně přisedával.

"Jsem už, pane, chatrný —" již jako ze zvyku opakoval.

"Inu, mají nás rádi, tebe i mne!"

Tichou světnicí zněl jenom klapot kolébadel, žustělo plátno v ruce mladé hospodyně, a evakaly hodiny.

"Tak já nevím, osobo, co mám opravdu dělat," skoro plačky ozval se Mariján a již mu slzy vyhrkly.

"Jak povídám, dělej, jak chceš, já tě nezrážím, mně už je to jedno, ztvrdla jsem jako špalek."

Mariján snažil se o všem rozvažovat, ale šlo mu to těžko. Všecko, co slyšel doma, v Oujezdě i teď, honilo se mu hlavou.

"U Budinů taky nemůžou — Marča už je taková skřerená a ten hoch se nechee ženit —" pravil spíše k sobě.

"Byl's tam?" a pohlédla naň.

Mariján přisvědčil.

"No tak vídíš!"

"Jak pak já příjdu k nám — zastěnal."

Myšlil si, že ty peníze leží v Oujezdě i v Želejové někde v truh-

le v knížkách, a že je snad dostane hned — zatím má takové trápení. A má to sepsáno, tatínek to dobře udělal!

Děťátko v kolébce zakvílelo a zatřepalo rukama.

"Všš — všš — všš —" konejšila Barča rychle kolébajíc. Ale drobeček ozval se znova a malíčké dlaně chytaly se zábradlí kolíbky.

Matka odhodila šif a sklonivši se ke kolébce bzučela: "Mě, hošíčku, mlč, jen si zas buneni — buneni —"

Spi, Lojzíčku, spi, zamhuř očka svý —"

zpívala.

Ale Lojzíček rozkřikl se plnou silou a chytiv se okrajů, snažil se sednouti.

Barča vidoue, že je marno konejšiti, vzala jej na ruku.

Kluček byl jak uplácaný; měl jen malou, v zadu svázanou košíčku, tak že ukazoval kypřé řítko. Měl krátké blečoučké vlasy, na dítě, červeně tváře a velké, modré, skoro přísné oči. Sotva jej matka vzala na ruku, zadíval se na Marijána.

"Koukej, kdo to k nám přišel — koukej, strejček!" na hosta ukazuje, volala matka.

Hošík nhnul hlavu do zadu a šikmo, zamračen díval se na nezámého.

"Ukaž, co máš v koši, Marijáne, ukaž!" pravila vrle.

Mariján seděl jako po ránu do hlavy, ale po těchto slovech ha-nem sebou škubel, rozevřel košík a vzav hrdličku, nesl ji k hošíkovi.

"Koukej — koukej — kukruúú — kukruúú —" volala matka.

Lojzík před strýčkem uhybal hlavu a jenom na hrdličku mžoural.

"Koukej — koukej — udele fr!" volal Mariján a hrdlu posadil si na prsty. Divoce se chechtaje vyletěla, dvakráte buchla do stropu a snesla se na bído nad kamny.

Dítko bylo vyjevono. Dydy dydy dudu — krau — krau — kukruúú — spustila.

"Poček, hošíčku, počkej, dáme ptáčkovi kousek bandonu, počkej —" matka jdouc k polici lehotivě hovořila; vyndala studenou vařenou bramboru, a drobeček jí na podlahu, volala:

"Na, tu máš, na!"

Kukruúú kukruúú — kukruúú — odpovídala hrdlička a jenou se ukláněla.

"No pojed', stará, pojed'!" volal Mariján a sedl u brambor, klepal do podlahy.

V tom světnici projel táhlý hlas: Na-úú!

Lojzík honem otočil hlavu.

DEVĚT Z DESÍTI

obyčejných neduhů běže svůj původ v nečistotě krve zaviněné oslabením stavem životního ústrojí.

DR. PETRA

HOBOKO

nemě sobě rovná v dodávání síly životnímu ústrojí, zlepšování krve, vybudování soustavy. Jest to starý, jednoduchý bylinný prostředek a neobsahuje ničeho jiného, než co vám bude prospívat. Netzte se po něm lékárnka, jelikož ho mají na prodej pouze zvláštní jednatelé.

o další potřebnosti pište na

DR. PETER FAHRNEY & SONS CO.,

2501-17 Washington Blvd.

CHICAGO, ILL.

(V Kanadě se dodává beze cla.)

21 centů DOBRÁ KÁVA libra 21 centů

Tato káva, již od 10. října prodáváme za 21 centů, nalezá všude hojně oblibu pro dobrou jakost a výtečnou chuť. Lepší druhů kávy prodáváme po 24 a 26 centech. Vzorů naši kávy zašleme zdarma na požádání.

Objednávky vyplňujeme od 25 liber výše a proti zaplacení předem pouze se zárukou, když zboží neuspokojí, můžete je vrátit a obratem pošty obdržíte vaše peníze zpět.

Čaj, koření i jiné kuchyňské potřeby za ceny mírné. — Pište si o ceny.

Za solidní obsluhu a naprostou poctivost vám řecíme. Zvláště krajanům v Nebrasee a okolních státech jest nena-lou výhodou objednat od nás, neboť dovozně jest neaptné a dodávka poměrně rychlá. Pamatuje, že čím jest objednávka větší, tím dovozně přijde lacinější.

OMAHA COFFEE MILL

FRANK ZALOUEK, majitel.

1904 South 13th Street,

OMAHA, NEB.

V tom samém obehodě od roku 1905.

Sikmý cypřišový cribbing - 4, 5 nebo 6 palců

My si upravujeme vlastní náš cypřišový cribbing takovým způsobem, že, když jest hotov, je téměř plný palec tloušťky. Na prvním místě, tato 6", čis 1, cypřišová fencevka jest přes jeden palec tloušťky. My z ní uběrem jen tolik na jedné straně, aby se získal hladký povrch a aby ještě zůstalo přímo samo tlustým. Není divu, že by se vyrovnalo cypřiši na cribbing. Je to jedno z nejtrvalivějších a nejpevnějších a při tom nejlepších příslušenství, ježto se nerozštěpne. Necht' jistě s námi počítáte na materiál pro cornerib, pakli jste v trhu pro něco tohoto druhu. Rozumějte, že my udáváme cenu s dodávkou na nejbližší vaši stanici.

C. HAVER LUMBER COMPANY,

Council Bluffs, Iowa

Strakatá kočka, předníma nosky, zívla a krok eo krok tichoun-hama opřená o kraj košíku, dívala se světnici.

"Koukej — koukej — už — načč —" volala matka a Mariján tlapal pro kočku.

"Na, hajeni si, hajeni, takhle — vidíš — haje — háje!" nka-zoval dítěti, ale to stále před ním uchylovalo hlavu.

Mariján pustil kočku na podlahu. Protáhla se, mroukla, zasvítila rezavýma očima, ohrnula py-

(Pokračování.)

V BOJ ZA SVOBODU

A PRÁVA!

HRR NA VRAHA!

ČEŠI I SLOVÁCI!

Hlaste se pod volný svůj prapor československý

Odvodní kancelář:

1429 So. 13th Street

OMAHA, NEBRASKA